

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66 ÅRGANG

28. JANUAR 1954

A V I N N H O L D E T : NR.
DE TO MULIGHETER - KIRKEHUSET SOM ÅNDELIG 3
KRAFTSENTRUM - MERKELIG ANGREP PÅ KIRKEN -
DIKT - DOSENTURET SOM GIKK TIL ROMA - EN LEG- 4
MANNNSBEVEGELSE I ITALIA - NOTISER - UTLANDET

NESTE NUMMER KOMMER 11. FEBRUAR 1954

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvarvs kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsv. 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PØRSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 31. JANUAR: 4. søndag etter Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Rom. 12, 8—10. Ev. Matt. 8, 23—27. **Mandag:** Ignatius, bisk., mart. **Tirsdag:** Marias Lysmesse. **Onsdag:** Blasius, bisk., mart. **Torsdag:** Andreas Corsini, bisk., bekj. **Fredag:** Agatha, jomfru, mart. **Lørdag:** Titus, bisk., bekj.

SØNDAG 7. FEBRUAR: 5. søndag etter Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Kol. 13, 24—30. Ev. Matt. 13, 24—30. **Mandag:** Johannes fra Martha, bekj. **Tirsdag:** Kyrill, biskop, bekj., kirkelærer. **Onsdag:** Skolastika, jomfru. **Torsdag:** Vår Frue av Lourdes. **Fredag:** Servitterordenens syv hl. stiftere. **Lørdag:** Messen for 6. søndag etter Herrens Åpenbaringsfest antisiperes.

SØNDAG 14. FEBRUAR: Søndag Septuagesima.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986. Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagside).

TIL VÅRE ABONNENTER

For dem som innen utgangen av januar ennå ikke har innløst sitt abonnement for 1953, vil forsendelsen av bladet bli stoppet.

St. Olavs Eksp.

Det nederlandske tidsskrift
«Uit het Land van St. Olav»
er til for dere. De bør støtte det.
Abonnem. kr. 10.00 pr. år,
kan tegnes hos
Frk. Sigrid Halle, Kirkev. 57 V, Oslo.

DOMINIKANERNE

FOREDRAGSAFTENER I

St. Dominikus kirke,
Neberggt. 15

1. serie 1954. Pater H. Rieber-Mohn.
Tirsdag 2. februar kl. 20: «Katolisismen i samtidig litteratur I: Graham Greene og Evelyn Waugh».

Tirsdag 9. februar kl. 20: «Katolisismen i samtidig litteratur II: Francois Mauriac og Georges Bernanos».

Tirsdag 16. februar kl. 20: «Den katolske diktningen og nordiske kritikere».

Tirsdag 23. februar kl. 20: Litteratur-aften:

Einar Molland: «Konfeksjonskunnskap» ved pater Finn Thorn.

K. E. Skydsgaard: Ja og Nej. Til Forstaaelse af Forholdet mellem Katolicisme og Protestantisme» ved Pater H. Rieber-Mohn.

Orgelmusikk ved Pater O. Norheim.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 3. februar: Møte i St. Josephs kapell kl. 19.30. Deretter generalforsamling i foreningslokalet. — Valg. Styret.

TAKK

Hovedkomitéen for katolsk flyktningearbeid vil herved på flyktningenes og egne vegne hjertelig få takke alle som gjennom kirkekollekten 29. november ga oss sin støtte. Resultatet var virkelig oppmuntrende!

Odd Barra, form.

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

De to muligheter

«Jeg stirrer ut i det forferdende verdensrom som holder meg fanget. Jeg finner meg lenket i en avkrok av det grenseløse rom. Men jeg vet ikke hvorfor jeg er havnet her fremfor noe annet sted, like så lite som jeg vet hvorfor min korte levetid er skjenket meg nå fremfor i hele den evighet som har gått forut for meg eller i den som skal følge. Til alle sider ser jeg bare det endeløse som inneslutter meg, et atom og en skygge, som består et øyeblikk og aldri vender tilbake. Min hele visshet er at jeg snart skal dø. Men det jeg kjenner minst av alle ting er denne død, som jeg ikke kan unnsnippe. — Liksom jeg ikke vet hvor jeg kommer fra, vet jeg heller ikke hvor jeg går hen. Kun det vet jeg at når jeg forlater denne verden, glir jeg for alltid ut i det store intet eller faller i hendene på en krenket Gud. Men om det er dette eller hint som vi bli min lodd for evigheten, aner jeg intet om. Slik er min stilling, skrøpelig og usikker. Og av alt dette trekker jeg den slutning at jeg bør leve alle mitt livs dager uten et forsøk på å bringe på det rene hva som vil hende meg. Kanskje kunne jeg finne noen hjelp mot mine tvil? Men jeg vil ikke ha bryet med det, vil ikke ta et skritt for å komme til klarhet. Jeg vil se med forakt på alle dem som kjemper med slike problemer, og så vil jeg, uforberedt og uten frykt, la det store ukjente skje med meg. Motstandsløst lar jeg meg føre i døden, i uvisshet om evigheten og den lodd som der venter meg.»

— Skulle noen ønske å ha til venn et menneske som taler slik? Hvem ville velge ham til sin spesielle fortrolige? Hvem ville ty til ham med sine sorger? Og til hva gagn vil han egentlig kunne være her i livet?

Det er virkelig en ære for religionen å ha så tåpelige mennesker til fiender. Deres motstand er så ufarlig at den stikk i mot sin hensikt bekrefter religionens sannheter. For den kristne tro går hovedsakelig ut på å fastslå følgende to punkter: vår naturs fordervelse og Jesu Kristi forløsning. Og det vil jeg påstå, at om disse mennesker ikke nettopp tjener som prov på forløsningens sannhet ved et hellig liv, så gir de iallfall et praktfullt bevis på menneskenaturens fordervelse ved sitt naturstridige sinnelag.

Intet er mer maktplåiggende for mennesket enn å bli klar over seg selv. Intet er frykteligere å overveie enn evigheten. Det er unaturlig at der finnes mennesker som er likeglade ved tanken på at deres personlighet skal gå til grunne og at en evig ulykke truer dem. De reagerer ganske annerledes på alle

andre ting. De engster seg for de minste bagateller, de utmaler dem for seg på forhånd. Man ser en mann tilbringe dager og netter i raseri og fortvilelse fordi han har mistet et embete eller fordi han innbiller seg at han er blitt ærekrenket. Men den samme mann innser uten uro eller sinnsbevegelse at døden vil frata ham alt. Det er grufullt å se menneskehjertet samtidig så følsomt for bagateller og så forunderlig ufølsomt for de største ting. Det er uforståelig i den grad å være trollbundet. Det er overnaturlig sløvhets, som må ha til årsak en allmektig kraft.

Der må ha foregått en mystisk omveltning i menneskenaturen siden man kan regne en slik tilstand som noe ettertraktelsesverdige. Det skulle jo synes utrolig at et menneske kan holde ut å leve i den. Erfaringene viser at der finnes så mange av denne type at det kunne forbause oss, dersom vi ikke visste at storparten bare later som de tar det så lett. På bunnen er de ikke så sorgløse. Det er folk som har hørt at det skal være fint og fornemt å spille den intellektuelt overlegne. De sier at de har kastet åket av seg, og dette er deres ideal. Men det skulle ikke være vanskelig å få dem til å innse hvordan de bedrar seg selv, når de trakter etter aktelse på denne vis. Det er ikke den rette måten å vinne den på, jeg tror ikke en gang hos de verdensmennesker som dømmes sunt. De vet at aktelse oppnår man bare ved å vise hederlighet, trofasthet og klokskap og en oppførsel som godtgjør at man kan være til nytte blant venner. Men hva gagn har vi av å høre en mann fortelle at han er «frigjort», at han ikke tror der er en Gud til, som våker over hans handlinger, at han betrakter seg selv som eneste herre over sin vandel, og mener å skylde seg selv alene regnskap for den? Tror han at vi fra nå av vil ha tiltro til ham og vente oss trøst, råd og hjelp av ham i alle livets prøvelser? Mener han virkelig at det oppmuntrer oss å høre dem si at vår sjel bare er luft og røk, og det endog i en stolt og tilfreds tone? Er *det* noe å være så henrykt for? Er det ikke tvertimot noe vi skulle beklage, siden det ville være det bedrøveligste av alt?

Intet er feigere enn å kjekke seg overfor Gud. Overlat da gudløsheten til dem som virkelig er så ulykkelige at de kan være gudløse.

— Vær iallfall ærlig, om du ikke kan være en kristen, og medgi at det bare finnes to mennesketyper som kan tilkjennes fornuft: de som tjener Gud av hele sitt hjerte fordi de kjenner ham, og de som søker ham av hele sitt hjerte fordi de ikke kjenner ham.

Blaise Pascal i «Tanker».

Kirkehuset som åndelig kraftsentrum

Biskop dr. Mangers's preken ved invielser av ny kirke i Arendal

Søndag 24. januar ble den nyreiste St. Fransiskuskirke i Arendal høytidelig innviet av Hans Høyærværdighet biskop dr. Jac. Mangers. Vi bringer her biskopens innvielsespreken, der kirkehuset som åndelig kraftsentrum var hovedtemaet. Nærmere omtale av begivenheten vil følge i neste nummer.

Hvor elskelige er dine boliger, hærskares herre.
Bedre er én dag i dine forgårder enn ellers tusen.
Salme 83 (84), 2—13.

KIRKEHUSET, DER LIVETS MENING GAR OPP

Jeg vet ikke noe skjønnere og mer oppløftende enn når en menighet er samlet i sin soknekirke for å ta del, aktiv del i gudstjenesten, særlig i det hellige messeoffer som blir feiret på verdig måte etter liturgiens gripende og majestetiske ritus. Det er et skuespill både for Gud og englene og menneskene, et skuespill som beriker sjelen med guddommelig lys, guddommelig trøst og guddommelig kraft. Til alle tider har menneskene erkjent dette og de har følt trang til å reise gudshus der de kunne føle seg som Guds folk, kirker der de kunne samles og knele for sin Gud for å tilbe ham, lovprise ham og trygle ham om lys og hjelp på deres vandring fram mot livets mål. Det er en trang som vokser fram av den troende sjel. Det er da også i kirken at sjelen opplever sine rikeste stunder og forstår meningen med livet. Der finner den en løsning på alle livets vansker og gåter, kanskje en annen løsning enn filosofen, vitenskapsmannen og teknikeren, men uten tvil den eneste sanne og den eneste trygge.

FRA GUD OG TILBAKE TIL GUD

Nå er det jo så at det i vår tid finnes mange som mener at vi ikke mer trenger Gud og det blir gjerne sagt at vitenskapen og teknikken har overvunnet dette stadium i menneskehetens historie. Før i tiden måtte menneskene ty til Gud for å få hjelp i nød og sykdom, men nå har vitenskap og teknikk funnet legemidler mot all sykdom og all ulykke. Penicillin er virksommere enn bønn. Lynavleder er tryggere enn tillit til Guds forsyn.

Ja vel. Men hva er penicillin, lynavleder og alle andre oppfinnelser annet enn gaver fra Gud, gaver som Gud vil at vi skal bruke? Hva er all vitenskap — bevisst eller ubevisst — annet enn en utforskning eller utdypning av Guds tanker i universet? Gud selv er den første vitenskapsmann, den første kemiker, den første tekniker. Det er Gud som har lagt i de skapte ting alle de krefter og muligheter som mennesket skal underkaste seg og utnytte til å gjøre livet lettere og skjønnere og rikere. Jo mer vitenskapen trenger inn i Guds skaperverk og jo mer teknikken skrider fram, dess mer åpenbares Guds visdom og dess mer grunn har menneskene til å knele ned for Gud og takke ham, tilbe ham og lovprise ham som alle tings skaper og alle gode gavers giver.

Det gis i menneskelivet øyeblikk da all vitenskap

og all teknikk ikke kan hjelpe eller finne noen utvei, ennsi noen løsning. Ennå har ingen vitenskap eller teknikk eller filosofi kunnet løse livets siste store gåte eller ta bort menneskehjertets dypeste smerter og sorger. Det kan bare den kristne tro på den allgode far i himmelen, troen på Jesus Kristus som har gjenkjøpt oss med sitt blod og åpnet himmelen for oss. Bare den løser alle gåter, lindrer hver smerte og gir livet mål og mening.

TROEN PÅ ET EVIG HJEM

Verden er for tiden oppe i en krise og det er i dypeste grunn en religiøs krise, fordi de store masser har mistet troen på Gud, troen på Kirken og de evige sannheter, troen på det evige hjem. Den hensynsløse kamp som nå føres om verdens fremtidige oppbygging eller utforming, er ikke annet enn en gjenspeiling av den indre kamp, den indre spaltning i menneskehjertet, en kamp om menneskets sjel.

Derfor kan vi også forstå at alle de veldige forsøk som er gjort fra politisk og sosialt hold, ikke har formådd å løse krisen. Det onde sitter dypere. Det sitter i sjelen, i hjertet, i samvittigheten. Det er der det må bringes orden. Menneskene må atter komme i det rette forhold til Gud, og da vil det snart bli slutt på all menneskenød og all folkenød, for da vil rettferden og kjærligheten seire. Menneskene må igjen knele ned for den allmektige Gud og folde sine hender i bønn til den himmelske far, både ministre og arbeidere, bønder og håndverkere, ingeniører og leger, menn og kvinner, barn og oldinger. Da vil den rette orden snart være gjenopprettet på alle livets områder.

Her har våre kirker sin store oppgave, for der lærer sjelen å kjenne seg selv, overvinne sin indre spaltning og komme i det rette forhold til Gud. Derfor er våre kirker langt viktigere enn teatre, kinoer, alle vitenskapelige oppfinnelser og tekniske framskritt, så gode og nyttige disse enn kan være. Hva er disse framskritt i sammenligning med den tro som gir oss visshet om at en lysende herlighet venter oss i det hinsidige og at vi alt nå fra denne hinsidige verden får guddommelig velsignelse og guddommelig kraft til å fullføre livets oppgaver, oppgaver som munner ut i den evige fullendelse? Hva ville det bli av denne tro som er fast forankret i Guds åpenbaring, ja skrevet av Gud selv i menneskehjertet — så lenge ikke synd eller skadelig inflytelse har visket den ut — dersom vi ikke hadde våre kirker der Gud selv kommer oss til hjelp med sin nådes guddommelige kilder?

NYE BOLIGER, MEN OGSÅ NYE KIRKEBYGG — VÅRE ÅNDELIGE KRAFTSENTRA

Det er uten tvil nødvendig, ja absolutt påkrevet at det bygges menneskeverdige boliger. Men der det bygges boliger må det også bygges kirker, for mennesket har både sjel og legem og hele mennesket må bli hjulpet, ellers blir det inderlig spaltet, og det vil

en dag hevne seg på samfunnet. Dessverre synes det å være glemt i vår tid. Derfor må samfunnet eller de som har ansvar for det bli minnet om kirkenes veldige betydning ikke bare i det enkelte menneskes, men også i folkenes liv.

Fra kirken går det ut veldige krefter som hjelper menneskene til å leve som gode borgere og til å nå fram til livets mål: krefter som gjennom Guds ord og prekenen senker seg som himmelsk dugg inn i sjelen, krefter som i sakramentene styrker hjertet i alle livets faser fra vuggen til graven, krefter som i dåpen helliger barnets sjel, i fermingen styrker ungdommen til livets kamp, i skriftemålet frigjør fra syndens lenker, i alterets sakrament fyller sjelen med guddommelig liv, i ekteskapet vigsler til jordisk og i prestedømmet til overjordisk farskap, i de sykes salving løfter sløret som skiller jorden fra himmelen.

Den som rett og flittig bruker disse kraftkilder i våre kirker, vil aldri bukke under i livets utallige vansker og krav og heller ikke la seg rive med av de moderne antikristne strømninger, som bare kan føre til kaos og ulykke.

Ja, ved siden av de rykende fabrikkskorstener trenger vi kirketårn, store og små, som rager opp og viser opp mot himmelen og som med sine klokker synger evighetsmelodier inn i hjertet. Vi må bli minnet om at ved siden av vårt jordiske strev skal vi ikke glemme å streve for å nå det evige mål. Ved siden av denne verdens vitenskap og teknikk trenger vi *troen* på den hinsides lykke. I kampen om det daglige brød trenger vi å bli løftet opp og styrket ved *håpets* og *fredens* evangelium. Den drepende konkurranse som hersker på alle områder kan bare bli overvunnet ved den forsonende og hjelpende *kjærlighet*, som Kristus har gitt oss som sitt største bud. «Hvor salige er dine boliger, hærskares herre . . . Bedre er én dag i dine forgårder enn ellers tusen.»

UNDER FRANS XAVERS VERN

Høytelskede i Herren. Det er denne tanke, denne overbevisning som har ligget til grunn for reisen av denne vakre lille kirke som vi nettopp har vigslet til Guds tempel og stillet under vern av den hellige Frans Xaver. For 400 år siden har denne uforferdede troshelt gjennomstreift Østindia og Japan for å vinne sjeler for den tro som blir forkynt i våre kirker, og gjøre dem delaktige i den nåderikdom som flyter der gjennom Guds ord og sakramentene. Fra himmelen vil han i dag glede seg med oss og med oss takke Gud som gjennom denne kirke vil fortsette hans verk og trekke menneskene til seg.

Og vi som er stolte av denne lille vakre kirke, vi må også vise at vi forstår hva den har å gi oss og gjennomsyre hele vårt liv med de nådekrefter som går ut fra den.

Kirkelig æresbevisning til frøken Sigrid Boe

I forbindelse med innvielsen av den nye kirke i Arendal søndag 24. januar ble frøken Sigrid Boe av Hans Høyerverdighet biskopen overrakt det pavelige æreskors «Pro Ecclesia et Pontifice» for fortjenstfull innsats for Kirken.

Merkelig angrep på kirken i England

Mens Kirken i mange land fører en kamp på liv og død for kristen tro, kultur og sivilisasjon, og mens prester og troende på grunn av sin urokkelige standhaftighet i troen i hundretusener, forfølges, fengsles, deporteres, mishandles og henrettes, har anglikanske geistlige og frikirkefolk i England funnet det opportunt å falle den i ryggen. Det er skjedd i to pamfletter som utkom før jul i store opplag. Da noen av dem utvilsomt også vi finne veien over Nordsjoen — man er da ekumenisk! — griper vi likeså godt tyren ved hornene med en gang og gir ordet til Roland Hill som i «Orientierung» nr. 23/24 1953 har gitt en overordentlig verdifull orientering.

De engelske katoliker er en religiøs minoritet som nyter godt av fulle medborgerlige og religiøse rettigheter. Men fra tid til annen blir den minnet om at det til tross for den rike og imponerende utvikling Kirken har hatt i England siden *John Henry Newman* ble katolikk for hundre år siden, ennå er langt frem før den øvrige delen av landets befolkning er bibrakt den forståelse for Kirken som rettelig tilkommer den. Nylig ble den fra to hold minnet om dette. For det første ved et angrep i en brosjyre på 32 sider med titelen *Infallible Fallacies* (Ufeilbare villfarelser). Den er skrevet av «noen prester i det anglikanske samfunn» som har foretrukket å være anonyme, og som etter alt å dømme hører til Den anglikanske høykirke.

Kort tid etter dukket en annen brosjyre opp, utgitt av kongregasjonalistene som er et s.k. «fritt» protestantisk samfunn som står utenfor den anglikanske statskirke. Forfatteren er dr. *Nathaniel Micklem* som tidligere har vært leder av Mansfield College i Oxford, og som er en protestantisk teolog av betydning. Han har kalt brosjyren *The Pope's Men* (De pavelige). Den er utgitt i et stort opplag av Den kongregasjonalistiske union.

Det første — anglikanske — angrep hadde neppe vakt så stor oppmerksomhet i hele den engelske presse, om brosjyren ikke uttrykkelig var blitt anbefalt av erkebiskopen av Canterbury, dr. *Fisher*, på en anglikansk geistlig synode.

Nå spør de engelske katolikker seg hvorfor dr. Fisher fant det nødvendig på et tidspunkt da den vestlige verden er mer truet enn noensinne, å understreke splittelsen mellom de kristne på en slik måte. Hans holdning virker så meget mer overraskende som han for kort tid siden i verdige ordelag ga uttrykk for sin oppbrakthet over arrestasjonene av Den polske kirkes primas, kardinal *Wyszynski*, og forfølgelsen av katolikkene i Polen, hvem han tilsa de engelske kristnes forbønn. Erkebiskopen av Canterbury er imidlertid også president for Det britiske kirkeråd og er derfor stadig tvunget til å ta hensyn til de protestantiske oppfatninger som er representert der. Tilkjennegivelsen av sin sympati for Kirken i Polen i dens heroiske kamp mot Mørkets makter og den takkeskrivelse han senere mottok fra erkebiskopen av Westminster, kardinal *Griffin*, har utvilsomt bevirket at han er blitt oppfordret til å uttale noe i motsatt retning.

Denne vakling belyser den stilling Den anglikanske kirke befinner seg i. Man undrer seg også over at de anonyme forfattere som betegner seg som «prester» hørende til den «katolske» kirke, vel og merke ikke Den romersk-katolske, bruker et hatefullt språk og omgås med uttrykk som «konvertittfangeri», «ukristelig», «åndelige skremser» og «tvetungethet.» Den anglikanske kirke er jo ikke en sluttet enhet og selv skjelningen mellom «høy»- og «lav»-kirke som betegner de respektive katoliserende og protestantiske poler, gir ikke et korrekt bilde av den. Bare et tynt lag hører til den ekstreme, katoliserende retning som i det ytre gjenkjennes ved bruken av skriftestol, alterlys og andre katolske gudstjenesteformer. Den brede masse har frigjort seg fra de rene protestantiske tendenser som gjorde seg så sterkt gjeldende idet 19. århundre og beveger seg også i katoliserende retning. Den ønsker på en måte å føle seg hjemme i begge verdener. Dette forklarer også hvorfor denne brosjyre, hvis forfattere angivelig vil beskjefte seg med Den romersk-katolske kirke, har brukt de fleste av sidene til å rettferdiggjøre sin egen «katolske» kirke.

I første rekke dreier det seg også denne gang om det gamle spørsmål om *gyldigheten av den anglikanske prestevielse*. Forfatterne beskylder Pave Leo XIII for «åndelig uredelighet», fordi han i sin bulle *Apostolicae Curae* som erklærte de anglikanske vielser for å være ugyldige, ikke hadde tatt hensyn til forordet i den *Prayerbook* som utkom i 1550, hvor det heter at de gamle vielser av biskoper, prester og diakoner i *Church of England* skal holdes vedlike. I teksten i denne *Prayerbook* var dog ordet «offer» som karakteriserer det katolske prestedømmet, utelatt. Biskopen av Leeds, mgr. *Heenan*, pekte i sitt svar i *Universe* på at *Edvard VI's* bønnebok av 1550, hadde avskaffet dette «ofrende presteskap». Ordet alter ble erstattet med «Hellig bord». Under *Edvard VI's* regjering — han var sønn av *Henrik VIII* og regjerte i tiden 1547—1553 — ble da også 60 000 altere ødelagt og erstattet med «hellige bord» Den anglikanske *Prayerbook* anerkjenner videre bare to sakramenter, benekter «forvandlingen av brødets og vinens substans» og betegner Den hellige messe som «en blasfemisk fabel og et farlig bedrag». Hva man enn har hatt til hensikt «å holde vedlike» — det katolske presteskap kan det iallfall ikke ha vært.

Forfatterne til den anglikanske pamflett unnsner seg heller ikke for å påstå at det ikke var den anglikanske kirke som løsrev seg fra Rom i det 16. århundre, men at det var Den katolske kirke som ved Pave *Pius V's* ekskommunikasjon av dronning *Elisabeth I* fullbyrdet skismaet med Rom. I sitt svar på denne påstand minner «*The Tablet*» om den kjente og typisk engelske anekdote at *Times* en gang, da tåken lå ugjennomtrengelig over Kanalen, kunn gjorde dette med følgende overskrift: «Kontinentet isolert!»

Argumentet illustrerer det anglikanske dilemma som selv ikke-katolske historikere som *Kembel*, *Froude*, *Davis Maitland*, *Brewer* og *Gairdner* har sett så klart. *Gairdner* som selv var anglikaner, betegnet kongemaktens handling som «en fullstendig nyordning av kirken». Det finnes nok av bevis på, skrev han, «at det engelske folk ble løsrevet fra sin samhörighet med Rom mot sin vilje».

Det er ennå ikke gått opp for anglikanerne, hva non-konformistene innså allerede på dronning *Elisabeth I's* tid, nemlig at andre protestanter etter at dronningen prinsipielt hadde satt seg opp mot Kirkens institusjon og autoritet ved — under påberopelse av Den hellige skrift — å avskaffe messen og den pave-lige autoritet, men holdt likevel fast ved biskopenes. Andre protestanter avviste også biskopenes autoritet og ble av den grunn forfulgt av Den anglikanske kirke i nesten to hundre år. Men de hadde jo bare gjort bruk av den samme rett til opprør som Den anglikanske kirke hadde forbeholdt seg i sitt opprør mot Rom.

Hensikten med pamfletten er åpenbar: å advare medlemmer av Den anglikanske kirke mot Roms metoder og argumenter og å avholde dem fra «å gå over». Dette skjer etter gammel kjent oppskrift som f. eks. ved slike påstander som at Den katolske kirke ikke anerkjenner ikke-katolske kristnes ekteskap som sakrament; at avlat sparer katolikkene for så og så mange *dagers* opphold i skjærsilden; at katolikkene helt vilkårlig og av spekulative grunner har proklamert dogmet om Marias legemlige opptagelse i himmelen. Deretter pekes det på Kirkens «åndelige diktatur» som bl. a. bevises av den store søkning til de katolske gudstjenester (!), til undertrykkelsen av protestanter i katolske land som Spania og Kolumbia — disse angivelige undertrykkelser er det tidligere redegjort for i «*St. Olav*» — og endelig ved en bemerkning om at «den romersk-katolske propaganda ikke bare er blitt mer intensiv, men også mer eksklusiv i sine krav, hensynsløse og leilighetsvis til og med mer uforskammet.

Hva denne siste bebreidelse angår har *den engelske katolske presse* med full rett fremholdt at hele tonen i drøftelsene mellom de forskjellige konfesjoner har undergått en total forvandling i de siste 30 år, at katolikkene etter at *H. G. Wells* utga sin «*Verdenshistorie*» — den fortjener å bli satt i gåseøyne — har erkjent nødvendigheten av å rette sitt forsvar og sin apologetikk mot den sekulariserte verden. Alle bitre bebreidelser mot protestantene er fullstendig forsvunnet og har gitt plass for en rolig, behersket tone, hvilket tydelig tilkjennegir at katolikkene ser den mest truende fare i en ateistisk verden og samfunnsorden. Dette fremgår med all ønskelig tydelighet av den katolske presse i England og av alle de publikasjoner som i løpet av de siste 30 år er utgitt av «*Catholic Truth Society*».

The Tablet peker også på at det nettopp er det som skjer i vår tid, som tillater en klarere å erkjenne hva som egentlig er Kirken, og hva som fant sted i det elisabethanske England. «Når kommunistiske regjeringer i dag anstrenger seg slik for å få opprettet føyelige, skismatiske kirkesamfunn, må Tudorenes historie nødvendigvis fremtre i et annet lys, for også kommunistene påstår at dette er en bevegelse nedenfra — en nasjonal bevegelse som anklager biskopene for å ha forrått sin patriotiske plikt, for å lystre ordre fra en utenlandsk makt.» Og *The Tablet* fortsetter: «Det nytter ikke lenger å sitere katoliserende uttrykk fra protestantiske dokumenter i Tudor-tiden som bevis på katolske hensikter, like så litt som bruken av en demokratisk terminologi beviser at kommunistene forfølger demokratiske mål.

Tudor-tidens kristne ville fortsatt være kristne, og det var grunnen til at de holdt fast ved en stor del av uvurderlig kristne tradisjoner i England Men metodene og begrunnelsen for en myte er mer enn lik det som skjer i vår egen tid; sammenlignet med det 19. århundre er vi i en langt gunstigere stilling, når det gjelder å fastslå hva en regjering kan gjøre for å danne en ønsket offentlig mening. Som i Elisabeth I.'s England erklærer kommuniststyrene i Polen og Ungarn i dag noe for å være en forbrytelse som aldri har vært en forbrytelse. Den gang var Messen prøvestenen: den hadde aldri vært betraktet som en forbrytelse, tvert imot hadde det vært noe av en hovedbeskjeftigelse for engelskmennene å overvære den. Og så plutselig var det en forbrytelse å feire den.»

Biskop Heenan skrev i sitt svar at man måtte unnskyldte de anglikanske forfatterne på grunn av deres mangelfulle teologiske utdannelse, og at de måtte anses for å være i god tro: «Jeg har lest min messe for dem.» Og som han understreket også *Catholic Herald* nødvendigheten av at alle som tror på Gud og hans åpenbaring står sammen; men avisen fremholdt samtidig at de beskyldninger som med erkebiskopen av Canterbury's velsignelse var rettet mot Kirken, ikke lot seg faktisk underbygge.

Hva dr. *Nathaniel Micklem's* brosjyre angår, har den ikke det overfladiske og smålige preg som brosjyren til de anonyme anglikanske forfattere. Dr. Micklem kjenner Den katolske kirke godt. Ved et mangeårig vennskap er han særlig knyttet til de tyske dominikanere. Han har også skrevet en bok om Hitlers kirkeforfølgelser og har stadig fordømt forfølgelsen av katolikken. Dr. Micklem er en vitenskapsmann som søker sannhet og rettferdighet. I innledningen til brosjyren bemerker han da også at han aldri er gått til et arbeide med større ulyst enn til dette oppdrag som han hadde fått av Den kongregasjonalistiske union. Men trass i alt ser denne lærde teolog i Den katolske kirke et «fryktelig monstrum» hvor «skrupelløse og ærgjerrige menn med fremgang undertrykker en maktløs paves liberale mål og store kristne nestekjærlighet». Som nonkonformist og demokrat legger dr. Micklem for dagen sann avsky for det kirkelige hierarki, for kirkeretten og Vatikanet og for Kirkens lære om Kristi mystiske legeme, selv om han medgir at denne lære i det vesentlige ikke fullstendig men bare i utlegningen avviker fra hans egne kristne tro. Likevel kommer han til det resultat at «det ikke består noen større forskjell mellom Moskva og Vatikanet, og at det «i marxistiske land sannsynligvis finnes større religionsfrihet enn i de katolske, unntatt Irland og Østerrike.»

Dr. Micklem vet meget godt at det er den moderne ateismes mål å utrydde all kristen tro som i dens øyne er ren og skjær overtro. Han vet at kommunistene bygger all ungdomsoppdragelse på en vitenskapelig underkjent, avleggs materialisme, og at millioner av hans kristne medbrødre undertrykkes av en forsvinnende, urepresentativ minoritet ved hjelp av Den røde armé og den vestlige verdens unnfalighet. Likevel betrakter han dette som noe mindre alvorlig enn at det finnes en religiøs og borgerlig sensur i Spania og at det angivelig skal finne sted undertrykkelse av protestanter i Kolumbia.

O felix culpa -

Ofattlig kärlekens motpol.
Icke hat. Men synd.

I kärleken fullbordas tingen
och nå sin art.

Men synd är allt livs gräns,
sönderfallets förspel och dödens,

Kärlekens eviga icke-vara
röjt i tomrummets återljud.

Leva med ögon öppna
mot fullkomningens möjlighet

medan kärlekens frånvaro kring oss
utplånar vägarna dit.

Min synd är alltid inför mig.
Miserere mei, Domine.
Miserere mei!

Kärlekens väg
är en orimlig väg.

Kärlekens motpol
en omöjlig verklighet.

Lycksaliga skuld,
vind för viltsna segel
mot en okänd kust!

Gerhard Bungefeldt.

Disse to angrep på Den katolske kirke i England må ikke oppfattes som begynnelsen til en ny anti-katolsk bølge. Begge brosjyrer er vissevis slått opp som «sensasjonelle» nyheter i den britiske presse, som likevel har avholdt seg fra å ta standpunkt til dem, bortsett fra enkelte redaksjonelle randbemerkninger. *News Chronicle* har i brev fra leserne fått beskjed om at engelskmennene ikke ønsker en slik polemikk. Begge angrep bør nærmest betraktes som symptomatiske for et felles protestantisk dilemma. På anglikansk hold der man gjør bruk av argumenter som frikirkene bebreider anglikanerne for at de selv bruker; på nonkonformistisk hold ut fra en indre forbitrelse over at en anti-katolsk holdning synes å være det eneste bindeledd mellom disse grupper.

Forfatterne av begge brosjyrer har helt åpentbart skrevet med dårlig samvittighet. Anglikanerne nevner ikke Newman med et ord. Det var jo dog lignende uttrykksmåter av anglikansk preging som førte Newman til Kirken i 1845, og som i dag kan komme til å utløse samvittighetsransakende virkninger, ikke i katolske men i anglikanske kretser. Katolikene bør legge seg på hjertet hva *Catholic Herald* skrev, nemlig at ikke Kirken men dens medlemmer i dag står for retten. «Vi lever i dag i offentlighetens rampelys og er utsatt for kritikk ikke bare fra dem som i en opprevet og blind verden i sannhet søker Kristus, men også fra dem som tjener Anti-Krist. Aldri noensinne har det vært viktigere og nødvendigere at alle som synlig hører til Hans mystiske legeme, i tanke, ord og gjerning vitner om Kristi budskap og barmhjertighet.»

Roland Hill.

PS. Det vises også til en melding fra Ungarn som er gjengitt under «Utlandet».

«Dosenturet som gikk til Roma»

Friskt intervju med dosent dr. philos. Daniel Haakonsen

I Dagbladet f. 9. jan., ved Nils, med tegning av Gosta Hammarlund.

Daniel Haakonsen bor på Rektorhaugen på Berg, men selv er han bare dosent, og det holdt hardt nok det også. Dosenturet i nordisk litteratur fikk han først etter konkurranse med en representant for den historisk-biografiske skole i litteraturforskningen. Tevlingen var i seg selv en begivenhet. Kretser som ikke sto Universitetet nær, fikk inntrykk av at det plutselig var blitt overskudd på åndsliv i landet. Dessuten var regien ypperlig, og det er ingen hemmelighet at representanten for den beste anekdotiske retningen i granskningen, professor Francis Bull, ikke likte tanken på at et stykke nordisk åndsliv skulle gå Roma i vold. For ham var Daniel Haakonsen og alt hans vesen en vederstyggelighet — men som den humanist han er, skal han ha avfunnet seg med situasjonen.

På et bestemt tidspunkt var spenningen nesten utholdelig. Og alt dette skyldtes et esel. De to beilerne til Minervas gunst fikk i oppgave å skrive en forelesning over Strindbergs dramaer. I Erik XIV festet Daniel Haakonsen seg særlig ved uttrykket a s. Da han er katolsk i hodet, som fader Holberg ville sagt det, og dessuten både på sjel og legeme (han har fire barn), gikk han til Bibelen for å bli dosent. Ingenting falt ham naturligere enn å tolke a s med et asen, en aseninne eller kort og godt et esel. Han festet seg i den forbindelse spesielt ved det berømte Bileams esel i fjerde og nest siste Mosebok. Bileams esel er da også et usedvanlig klokt og fint dyr. Hans tolkning av dette ulykkelige vesen var til det ytterste klar og stringent. Det samlede historisk-filosofiske fakultet visste med seg selv at dette var vitenskap.

Da hendte det seg at professor Paulus Svendsen, som kan Bibelen både forlengs og baklengs, kom til å tenke på at a s neppe kunne ha noe med et esel å gjøre. Dette så meget mer som det svenske a s så langt fra betyr et esel på norsk, men tvertimot et åtsel eller kadaver. Den svenske sakkyndige i bedømmelseskomiteen fant etter omfattende kildegransking ut at Paulus Svendsen var i sin gode rett. Og så hoppet alle de norske presumptivt sakkyndige etter svensken, og avgjørelsen ble utskutt i mange måneder.

Daniel Haakonsen seiret med glans likevel og har langt større grunn til å se humoristisk på episoden enn de øvrige verdige historiske filosofene.

Jeg husker den nåværende dosenten som en skrapet, fanatisk og meget vestlandsk Brand i Aulakjellerens annet år. Best gikk samspillet med Agnes, som da også ble hans kone. Hans tolking av hovedrollen ellers har fått ham til å mislike dramaet den dag i dag. Derimot skal han ha vært en utmerket Mefisto.

— Nei, jeg liker ikke Brand, sier han og refererer til Sigrid Undsets ord om de tre profetene, Pastor Sang, Læraren og Brand: «Den som er kallet til å gå korset vei, skal ikke engasjere dame til turen.» — De er koneplagere alle sammen, sier han nøkternt på enda mer avlepet bergensk enn Øverland og Ernst Sørensen tilsammen.

— De har fremmede guder. Paven for Hallesby og Frankrike for Norge.

— Jeg slapper gjerne av med avisen, svarer han ganske

umotivert. Når det står fortsettes side 6, så har det så menn hendt at jeg har fortsatt på side 6. Men det må da være noe galt fatt med et land hvor bare Helander, Prisolven og Hjalmar Andersen kan sette sinnene i bevegelse. Frankrike er mitt annet fedreland, det innrømmer jeg gjerne. Tenk på gode hedninger som Sartre og Camus, hvor fascinerende de er — hvordan de borer seg inn mot det ondes problem. Det er verdige motstandere å ta stilling til.

— Kan vi ikke holde oss på den hjemlige kampplassen. Hvordan ser De på forholdet mellom kristendom og åndsliv her i landet?

— Det er ingen virkelig spenning mellom kristne og ukristne. Jeg er ikke teolog, men kombinasjonen av lekmannsbevegelsen og statsprestene i forrige århundre, førte til at et bestemt miljø kom til å beherske kristendommen. Og det miljøet har alltid stått fremmed overfor åndslivet. Kaffe var en hjemmekjær drikk på Vestlandet og ble godtatt som en sann kristen væske. Vin, teater og malerier ble bannlyst. Sang og orgel er kristelig, violinen er vel nærmest djevelens instrument og orkestermusikk har heller ingen ting med Gud å gjøre.

— Da er vel alt åndsliv et djevelens blendverk?

— Lutheranismen i strengeste forstand lærer at menneske-naturen til bunns er fordervet. De fleste har moderert seg en smule, men de har ennå ikke tatt spranget over i noe annet. Menneskenaturen kan bare frelses ved nåde — som når en konge benåder en forbryter. Nåden oppfattes ikke som en livgivende kraft på menneskets eget naturlige plan. En slik lære gir ingen gunstig grobunn for et åndsliv.

— De vantro er vel verre, tross alt?

— Utviklingsoptimistene er ille, og hygienikere kan jeg ikke noe med. Alle danser vi etter lægens pipe. I fem år lærer vi at barnet skal stelles til faste tider enten det skriker eller ikke, og så i fem år at man først og fremst skal ta hensyn til barna og la stelletiden komme i annen rekke. Og fedre og mødre som ikke har tilstrekkelig tiltro til sin egen sunne fornuft, danser med.

Hvorfor har forresten ikke en eneste avis reagert mot brosjyren «Reisen til Helseland» som barna har fått i gave på skolen og som helsedirektøren har godkjent med sitt stempel. Kan De tenke Dem noe så avskyelig som å se et barn smile til en tranflaske og noe mer idiotisk enn en kålrot som stinn av selvgodhet sier om seg selv: «Jeg er Nordens appelsin.» Og med hvilken rett blir Coca Cola-flaska helt i vasken?

Norsk Tannvern står bak brosjyren. Sin lærdom om tannråten har de fått gjennom undersøkelser som er gjort på et svensk sinnssykehus. 400 stakkars pasienter ble proppet med godter fra morgen til kveld, mens den andre halvparten fikk helsekost. Disse undersøkelsene som vitner om en total menneskeforakt er grunnlageet for den selvsikre tonen i brosjyren. Helseland er blitt et himmelrike. Bare tennene er i orden er det ingen fare med oss.

— Freud fant ut at vi var syke alle sammen. Men tror De ikke at moderne barneoppdragelse og undervisning og lægevitenskap kan hjelpe oss noe. Vi kan da

En legmannsbevegelse i Italia

Av stud. theol. Edvard Vogt

Når en lever i Roma har en stadig høve til å undre seg over det intense nyskapende liv som overalt gir seg uttrykk innen Kirken. Initiativene går like ofte ut fra legmannshold som fra geistligheten. I årene etter

ikke bare overlate alt i Herrens hånd, med eller uten tenner.

— Jeg har ingen ting imot moderne terapi, men problemene stikker dypere. Menneskeheten lar seg ikke frelse ved en eller annen psykologisk teknikk. Liksom kommunistene luller oss inn i drømmen om et jordisk paradisk rundt hjørnet. Var det ikke Marx som talte om opium for folket?

— De kan like godt innrømme at De er enig med Freud. Og så lenge vi alle er syke så er kunsten syk og vi kan like gjerne gå på kino.

— Les Trilling i De Upopulære. Et helstøpt kunstverk hører til de få virkelige sunne fenomener. Ta den «schizofrene» Strindberg. Den schizofrene lever i sin egen høyst individuelle verden. Men han har klart å gjøre den universell og tilgjengelig for alle. Vel å merke i sine store dramaer.

— Men alt det andre er uforløste nevrosener? Har det aldri falt Dem inn at når De ikke liker Brand kan det være Deres egen skyld og ikke Ibsens?

— Ingen er fri for skyld. Men sett ti linjer Peer Gynt opp mot ti linjer Brand. I mange tilfelle vil De nok finne at det er ti linjer lyrikk mot ti linjer forstrukket eks-presjonisme, skapt av et anspent sinn, av tanke og vilje, men mindre av opplevelse.

— Skal vi da bare sverge til magisternes ord. Det sto en likesinnet av Dem i en til dels aktet litterær klubb og skjelte ut alle anmelderne fordi de ikke hadde forstått Erik Rostbølls debutbok. Den eneste som hadde forstått den var ham selv. De skrot uhemmet og ukritisk av den De også. De kan være utviklingsoptimist selv. De som skriver om litterære problemer i Morgenposten.

— Av og til må man legge kritikken til side og takke for en stor opplevelse og en stor prestasjon.

— Kunne De ikke kvittere for noe annet i norsk åndsliv?

— Jeg tror ikke på Oslo som en fjerde fundamental og uavhengig kulturfaktor ved siden av Palestina, Hellas og Roma, sier han, og nå først stikker dosenthoven fram for alvor. — Vi må tilhøre Europa hvis vi skal leve. Våre diktere av i dag er heimfodinger i forferdende grad hvis vi sammenligner dem med dikterne i det forrige århundre. De var europeere, og de kunne dessuten nye godt av at den åndelige forbindelse med Danmark ikke var brutt og uionen med Sverige var heller ikke oppløst.

— De skal ikke male fanden på veggen heller. Kjenner vi ikke eksistensialistene kanskje?

— Jo, som en klikk med underlige livsvaner og langt lurvehår. En raptus med langt hår har man da fra tid til annen i Oslos villastrøk også, men det forhindrer ikke at en overklasse som skulle være kulturbærende, synes å kunne uttømme sin åndelige energi ved å diskutere prisloven og intet annet enn prisloven.

— Det blir da snakket nokså mye om de høye brenne-
vinsprisene også, sier Hammarlund.

krigen er de ofte blitt utkrystallisert i de såkalte «sekularinstitutter», som står på grensen mellom de religiøse kongregasjoner og legmannsorganisasjonene. Medlemmene lever et fellesskapsliv og følger de tre evangeliske råd, men fortsetter å arbeide i sine vanlige yrker og å bære vanlig legmannsdrakt.

Det var imidlertid ikke i Roma, men på en tur til Milano i november at jeg stiftet bekjentskap med en gruppe mennesker som kanskje må sies å representere ennå et skritt i denne bevegelse for å bringe de fulle religiøse ideal ut i verden.

Denne gruppen vokste fram i Trent under bombardementene i 1943. Noen unge piker måtte, tvunget av omstendighetene, flytte sammen i en leilighet. De begynte å reflektere over det forhold at alt det de hadde betraktet som verdier styrtet sammen omkring dem: kunst, samfunnets verdier — livet selv for så mange. De erkjente at bare en realitet be-tår, Gud selv, og de besluttet i enfoldig tro å bygge sitt liv på Gud, gjøre Gud til sitt «ideal» som de uttrykte det. De gjenopplivet alt det Kirken hadde lært dem, men nå begynte de å gjøre alvor av det. De solgte alle sine smykker og alt som ikke var på det strengeste nødvendig og ga pengene til de fattige. Mange ble tiltrukket av disse unge pikers trygge visdom og ble hjulpet til å følge deres eksempel. Ved krigens slutt talte deres venneskare mer enn 500 personer. Ingen av dem hadde til hensikt å starte en ny bevegelse. Pikene ønsket bare å fortsette også nå etter at de hadde andre muligheter i den nye livsform de hadde oppdaget, fortsatte å sette Kristus i sentrum for sitt fellesskap og å leve ut sin kjærlighet til Gud i kjærlighet til andre, slik som deres biskop ville lede dem.

En ung elektriker kom ved et tilfelle i kontakt med disse pikene. Han ble tilkalt for å reparere det elektriske anlegg i deres leilighet og lyttet mens han arbeidet til deres samtale. Han måtte til slutt spørre hva i all verden dette skulle bety og fikk som alle andre det enkle svar at det de var opptatt av, var hvordan de best kunne elske Gud og hverandre og alle andre Gud sendte dem. Dette var i 1945. I 1948 foreslo han for en kamerat at de skulle flytte sammen på en lignende basis. Snart spredte bevegelsen seg til andre av de større byer i Italia. For tiden er der vel ca. 50 kvinner som bor sammen i 8—9 «focolari» og et lignende antall menn i «focolari maschili». Omkring disse «focolari», d. e. «arner», samler så alle deres venner seg, de som av den ene eller andre grunn fortsetter å leve med sine familier eller på annen «normal» måte.

Focolaristene holder stadig gjensidig kontakt ved brev og besøk. Om sommeren samles de fra hele Italia. I hver focolare har de en husfar eller husmor som er ansvarlig overfor de kirkelige og verdslige myndigheter. Medlemmene fortsetter i sine yrker eller studier og de stiller alle sine resurser til rådighet for fellesskapet og for dem som trenger det. Biskopene på de forskjellige steder sørger for at de får en god geistlig veileder og Vatikanet har anerkjent dem ved å gi dem en offisiell «visitator».

Det som slår en sterkest ved bekjentskapet med de enkelte representanter, er deres sympatiske enkelhet. Der er ingen store ord eller programmer. De har simpelthen snublet over en god idé og akter å følge den. De har fremdeles ingen planer om å danne en juridisk sikret organisasjon og er på ingen måte ute etter nye «medlemmer». Det de er interessert i, er å vinne nye venner i Kristus og å utvikle de vennskap de har.

De følger ingen særlig metode i sin virksomhet, forteller bare om sine overbevisninger til dem som spør dem. Og mange av dem de kommer i kontakt med i sine yrker, spør når de legger merke til at der er noe «eget» ved dem. Resultatene er forbausende. Jeg traff f. eks. en «Peppone», en tidligere kommunistisk borgermester fra Syd-Italia ved en frokost i en focolare.

Siden jeg møtte dem i Milano, har jeg hatt god anledning til å utdype bekjentskapet i Roma, hvor der også er to «arner». De går alle såvidt mulig daglig til messe og kommunion. Hver søndag har de to focolari sin messe sammen i St. Priscillakatakomben. Sammenligningen med de første tiders kristne ligger jo nær når man er vitne til deres dype andakt ved messeofferet i det dunkle katakombekapell.

Hvordan skal en vurdere en bevegelse som denne? At disse menneskene har sine biskopers tillit og følger deres veiledning er jo hovedsaken for deres vedkommende. Men hva har deres erfaringer å si oss andre?

Å vurdere den som en charismatisk*) bevegelse båret oppe av en følelsesmessig entusiasme er jo uvilkårlig den første innskyttelse. Når en imidlertid taler med f. eks. den unge elektrikeren som startet den mannlige gren eller med de ennå unge piker som det hele begynte med, finner en snart at de er usedvanlig nøkterne typer. Deres forklaringer virker nærmest underlig intellektualistiske for en nordbo som ikke er vokset opp i latinsk logikk. Visst gir de uttrykk for følelser, men det er følelser de kan gjøre nøye regnskap for.

Men hvorfor da den manglende tendens til å organisere seg formelt som en offisiell kongregasjon eller som et sekular-institutt? Tyder ikke det på en farlig sterk tillit til deres egen «ånd»? Kanskje ikke. Kanskje det er et uttrykk nettopp for deres nøkternhet. De har simpelthen ikke funne noe særlig budskap eller kall som ville rettferdiggjøre ennå en ny organisasjon. Deres ideal er ikke å bo 3—9 mennesker sammen i en leilighet, det er ikke å leve ugift og heller ikke å leve familieliv eller å drive en særlig form for apostolat. Idealet er Gud, Kristus, kristendommen. Det ville være temmelig formastelig å ville monopolisere dette idealet i en ny organisasjon.

Focularistene er simpelthen en gruppe mennesker som holder av hverandre fordi de har kommet nærmere Kristus gjennom sitt vennskap. Mange omtensomme mennesker spør om de ikke burde tenke på gruppens fremtid. Hvor vil den være om 20 år såfremt den ikke sikrer seg en juridisk organisasjon? Svaret er at vennskap er ikke noe nytt, og hvilken vennsæl mann tenker på å sikre sine vennskap ved å organisere dem som juridiske enheter?

Dette at legfolk — og for den saks skyld også prester — flytter sammen for bedre å kunne leve etter Guds vilje er jo ikke noe nytt eller radikalt. «Det er godt for brødre å bo sammen», sier allerede Det gamle testamente. Og det sier også at det ikke er godt for mennesket å være alene. Dette gjelder også for dem som ikke er kallet til å stifte en «arne» for Kristus i et ekteskap. Så hvorfor skulle da kristne fortsette med å leve alene på sine hybler og i sine leiligheter når de kunne komme nærmere Kristus i et fullere liv i Kirken ved å flytte sammen med andre og med det uttrykkelige formål å dele hverandres gleder og sorger og kamper for å nå

*) Charisma = nådegave.

dette mål under deres biskops og sjelesørgeres veiledning?

Det rene tilfelle, menneskelig talt, bragte disse italienske mennesker til å erfare den hjelp de kunne gi hverandre og den mektige kraft de fikk til å hjelpe andre utenfor sin indre gruppe ved i all enfoldighet å bruke dette middel. De har ikke den fjerneste tanke om å ta monopol på det. Men de vil gjerne oppmuntre andre til å gjøre likedan. Og de gleder seg når de hører at andre, som tilfelle f. eks. er i Dublin, har funnet fram til lignende gruppeliv helt uavhengig av deres eget initiativ.

Edvard Vogt.

Messebok for de små

St. Josephs Institutt, Oslo, har med kirkelig godkjenning latt utgi en «Messebok for de små», som herved på det varmeste skal anbefales alle katolske barn. Ja, den er i sin enkle og oversiktlige redaksjon et stykke anskuelserundervisning om messens gang som sikkert også mange voksne med glede og utbytte vil ta i mot. Ca. 40 fargelagte illustrasjoner ledsaget av stikkord og tekster både til forklaring og til bønn fyller heftets 68 sider. En kjærkommen gave for våre katolske barn, et nyttig middel i messe-instruksjonen, en «guide» for dem som med den fullstendige messebok foran seg har funnet det vanskelig å synkronisere messens tekster og prestens ord og bevegelser ved alteret.

ihk.

Moralteologisk dilemma

Det gjelder den enslige presten på den fjerne utpost som fikk besøk av sin biskop og bl. a. ble spurt hvordan han ordnet seg med sitt eget personlige skriftemål...?

Jo, som Deres Høyerverdighet vil forstå, svarte presten, så er flyet min eneste utvei dersom jeg ikke skal være for lenge borte fra menigheten min. Og da blir det nok så som så med skriftemålet for mitt vedkommende — ja, sån såvidt en gang i året.

«Så som så?» sier biskopen bebreidende, «De må da skjønne at slikt ikke holder!»

«Holder og holder,» sukket presten. «For de mindre syndene blir det faktisk for dyrt å ta fly, og for de større er det simpelthen for risikabelt!»

SYNDIKATET VED ST. OLAVS DOMKIRKE. — Hans Høyerverdighet biskopen har, etter at St. Olavs kirke er blitt domkirke, stadfestet som medlemmer av St. Olavs menighets syndikat: grosserer Christian Müller, direktør Axel Kollerud, disponent Honoré L. Barra, og dertil utnevnt skreddermester Olav B. Olafsen og bokholder Thorolf Taxt (varamann) som nye medlemmer.

OSLO KATOLSKE UNGDOMSLAG valgte på sin generalforsamling 24. jan. Knut M. Larssen til formann etter Svenn Ruyter, samt følgende nye styremedlemmer: Mikki de Mora, Viorica Riosianu, Leiv Aasland, Torfinn Hongslo og Arne Holme. Revisor: Hans Taxt (gjenv.). Lagets geistlige rådgiver blir fortsatt pastor Lars Paul Messel.

Dominikanernes foredragsaftener

Vi minner om at Dominikanerne i Oslo også i år under fellestitelen «Katolsk Forum» kommer til å gi en rekke foredragsaftener om aktuelle emner i tiden. Foreløpig kan man regne med en serie i februar om «Katolisismen i samtidig litteratur» ved pater H. Rieber-Mohn (nærmere detaljer i annonsen i dette nummer) og en serie i mars om «Jesus fra Nazareth i lys av den historiske kritikk og av Kirkens lære» ved pater Finn Thorn.

UTLANDET:

VATIKANET

Pave Pius XII om fjernsynets problemer.

«Fjernsynet vil kunne bringe meget godt meg seg, om det får tjene menneskene og virke til at det fullkomngjøres,» uttalte Pave Pius XII i en henvendelse til alle italienske biskoper i anledning av at den 3. januar ble innført regelmessige fjernsynsutsendelser i Italia. Fjernsynet reiser jo nye og alvorlige moralske problemer og krever årvåken aktpågivenhet, fremholdt Paven. «Vi anerkjenner helt og fullt verdien av denne vitenskapens storslagne oppfinnelse. Fjernsynet er en ny åpenbaring av Guds storhet. Gud har gitt oss vitenskapen for at dens vidunderlige resultater skal virke til Hans forherligelse.» Fjernsynet gir hele familien mulighet til anstendig underholdning, fortsatte Paven, uten at den derved kommer i kontakt med den fare som alltid lurar i

} kikkerten.

Marmorgulv og skiløping.

Fra den andre siden av Kjølen meldes at sognepresten ved den katolske Krist-Konge-kirken i Göteborg har sett seg nødsaget til å anmode politiet om hjelp i anledning av vandalisme mot kirken — begått av skolebarn. Det har endog gått så vidt at man har måttet lukke kirken. Barna spilte nemlig fotball med salmebøkene og kastet på mål mot julekrybben og ødela skrifteklokkesystemet. Men aller villest synes oss barnas skiløping på kirkens marmorgulv! Der foreligger riktignok intet om dagens lengste stående hopp fra prekestolen, heller ikke noe om føreforholdene, men en tør anta at det ialfall ble tevlet under like dårlige forhold for alle.

En henvendelse fra Kirkens side til de pågjeldende skolemyndigheter forble resultatløs. Sognepresten har derfor, så nødig han enn ville det, måttet be politiet sørge for innstilling av videre konkurranser i kirkerommet, det være seg i samtlige sportsgrener — fotball, kasteøvelser og skiløp medregnet.

Vi for vår del synes synd på de stakkars svenske poikar, som må ty til de «uopplyste», men hele dagen lang åpne katolske gudshus for å kunne få utfolde sine sportslyster. Det stå oss fjernt her å bringe konfesjonelle følelser og særoppfatninger inn i bildet — men hadde de protestantiske kirker holdt samme åpnings- og lukketider som de katolske, så kunne jo göteborg-poikane, etter sine foresattes holdning å dømme, fritt og fredelig fått øve sin idrett på hjemmebane, ja, det kunne endog tenkes at de respektive skolemyndigheter da også hadde vist spørsmålet om kirke qua sportsarena en mer positiv interesse!

Eller — det er vel ingen som på grunnlag av tilfellet i Göteborg har tenkt på å beskyldte de svenske protestanter for ved «organisert hærverk» å ville gå løs på Den katolske kirke i sitt land? Eller for å ville søke hevner for visse frasagn fra Columbia?

Nei, gutter er gutter, også i Sverige. Vi voksne får ordne sakene for dem ved i tide å lære dem respekt for Det hellige, hvor og under hvilke former det enn måtte bo, i Sverige, i Columbia eller i Norge!

dårlig selskap og tvilsomme underholdningslokaler. Det vil kunne utøve en verdifull innflytelse i kulturens, folkeoppdragelsens, skolens og undervisningens tjeneste, ja, på hele samfunnslivet. Og Paven understreket betydningen av at fjernsynet vil kunne bidra til utbredelsen av det glade budskap og til en større forståelse av Kirkens liv.

Men man må ikke overse de farer og den risiko som et misbruk av fjernsynet kan avstedkomme, uttalte Paven videre. Til forskjell fra teater og film henvender fjernsynet seg til alle aldersgrupper av begge kjønn, det formidler ikke bare ord og toner men også konkrete og levende bilder. Den aktpågivelse som de kirkelige og verdslige myndigheter viser overfor teater og film, strekker ikke til overfor fjernsynet, den må nyordnes og praktiseres etter helt andre synspunkter.

Pave Pius X helgenkåres i mai.

Den salige Pave Pius X's helgenkåring er nå fastsatt til den 29. mai med samme seremoniell som helgenkåringen av Maria Goretti. Dette betyr at høytideligheten på grunn av den store tilstrømning som ventes ikke vil finne sted i selve Peterskirken, men på Petersplassen. I alt har det funnet sted tre helgenkåringer under åpen himmel, nemlig av Frans av Assisi, av Antonius av Padova og av Maria Goretti.

Den egentlige helgenkåring vil finne sted om kvelden den 29. mai. Pontifikalmessen til den nye helgens ære vil finne sted dagen etter i Peterskirken. I Vatikanet anser man det ikke for utelukket at det denne gang blir en kardinal som kommer til å sebrere pontifikalmessen med Den hellige fars assistanse.

Medaljer til Maria-året.

Vatikanet har hos Det italienske myntverk bestilt medaljer til Maria-året. Medaljene bærer på forsiden et bilde av Immaculata og på baksiden Pave Pius XI's portrett. Medaljene preges i gull, sølv og bronse.

Institutt for legapostolatet.

Pave Pius XII har godkjent statuttene til en «Pius XII's stiftelse» for legapostolatet. Institusjonen er opprettet med rettslig status i Vatikansaden og skal forvale de midler som tjener til å fremme det internasjonale, katolske legapostolat.

Paven hilser de romerske sognemedlemmer.

«Våre hilsener og ønsker for det nye år gjelder ikke bare dere som er til stede her, men like så hjertelig alle dem som ikke kunne komme,» uttalte Den hellige far ved en offentlig audiens for de romerske sognemedlemmer like før årsskiftet. Paven vendte seg dermed mot den kirkefiendtlige propaganda som så mange er offer for.

I sjelesørgerarbeidet må man være oppmerksom på dette splittesarbeide. Denne propaganda har i den siste tid være rettet mot Den hellige stol. Intet menneske vil kunne påstå at Paven er arbeiderfiendtlig, og ingen kan med god samvittighet si at Paven ønsker krig. Pavene har alltid kjempet for sosial rettferdighet og vært talsmann for fredens sak.

Cirkusartister hos Paven.

Den hellige far mottok nylig artistene og personalet ved det berømte «Cirkus Krone» som for tiden gjeater Den evige stad. Audiensdeltagerne overrakte Paven en kunstnerisk utført adresse som Hans Hellighet takket for med mange gode ønsker og den apostoliske velsignelse. Noen av sirkusfolkene barn hadde på formiddagen mottatt Den hellige kommunion for første gang. Etter audiensen bega alle seg til St. Maria Maggiore for å vinne Maria-årets avlat.

Stalin-prisen til en frafallen.

Vatikanets pressesekretariat melder at forskjellige dags-aviser har brakt meldinger om at «Stalins fredspris» er blitt

tildeit en prest ved navn *Andrea Gaggero*. I den anledning meddeles at den nevnte Gaggero ved en beslutning av *Det hellige officium* ble fratatt sin verdighet som prest den 9. mai 1953 på grunn av grov ulydighet. Gaggeri som hørte til *Philippo-Oratorianene* i Genova, hadde deltatt i «fredskjemperne»s kongress i Varsjava i 1950 og senere offentliggjort noen artikler i det italienske kommunistpartis organ *L'Unità*.

Papini's «Djevelen» på indeks?

Ved et dekret fra *Det hellige officium* er professor *Camille Mullers* bok om ensyklikaen *Humani Generis* satt på indeks. I en kommentar skriver *Osservatore Romano* at professoren som virker ved universitetet i Louvain, i sitt arbeid har tatt for lite hensyn til visse doktrinære spørsmål i ensyklikaen.

Vikariatet i Rom har forbudt katolske bokhandlere i *Den evige stad* å forhandle *Giovanni Papini's* siste bok «Djevelen». Vikariatets sirkulære tas som en forløper for en endelig forømmelse av boken gjennom *Det hellige officium*.

CHINA

Nonne løslates etter å være avtvunget takkeskrivelse.

Under militær bevoktning ble den franske fransiskanerforstanderinne, moder *Agnese Gruson*, like før årsskiftet utvist av China etter et fengselsopphold på 30 måneder og ført til Hongkong. Moder Agnese ble arrestert den 29. april 1951, angivelig for å ha «myrdet» 300 barn som var betrodd henne i det hjem for foreldrelose hun ledet. En «folke»-domstol dømte henne til 8 års tukthus. Før hun ble utvist, ble hun tvunget til å skrive en takkeskrivelse til kommuniststyret i China, fordi det hadde ettergitt henne 5 år av «straffen».

DE FORENTE NASJONER

UNESCO ønsker samarbeide med Kirken.

I et intervju med den katolske, franske dagsavis *La Croix* som utkommer i Paris, uttaler generaldirektøren for FN's organisasjon for oppdragelse, vitenskap og kultur, dr. *Evans*, at UNESCO legger stor vekt på samarbeidet med Den katolske kirke. Mange av UNESCO's arbeidsområder som arbeidet for internasjonal forståelse, menneskerettighetene, oppdragelsen, for kultur og vitenskap, har alltid vært fremmet av Den katolske kirke. Selv om alle verdensanskuelser og religioner er representert i UNESCO, må det likevel med rette fremheves at de katolske misjonærer har ytet en enestående innsats på elementærundervisningens område, uttaler generaldirektøren.

DE FORENTE STATER

185 katolske biskoper ofre for den røde terror.

Ifølge den siste oppgave over ofrene for den røde terror — oppgaven er sendt ut av det amerikanske, katolske nyhetsbyrå NCWC — har kommunistene bak jernteppet fjernet i alt 185 katolske overhyrder fra deres stillinger. 4 kardinaler, 32 erkebiskoper, 117 biskoper og 32 apostoliske prefekter, administratorer eller visitatorer er av kommunistene enten myrdet, innesperret, utvist eller på annen måte hindret i utøvelsen av sine embeder. 23 biskoper er enten myrdet, henrettet eller avgått ved døden som følge av umenneskelige mishandlinger. 38 overhyrder sitter for tiden fengslet, 74 er utvist, 15 biskoper lever i landflyktighet og flere er avgått ved døden i landflyktighet. De øvrige biskoper lever under husarrest.

De mest rystende tall om kirkeforfølgelsene kommer fra China. Her er 93 biskoper blitt utvist, 9 sitter fengslet, 5 er myrdet, 3 er i landflyktighet mens 3 andre er fordrevet fra sine bispeseter.

Som nr. 2 kommer Sovjetunionen med 28 biskoper som ofre for den røde terror. Av andre land hvor kommunistene forfølger Kirken, nevnes Albania, Bulgaria, Tsjekkoslovakia, Ungarn, de deler av Indo-China som beherskes av Viet Minh-styrkene, den kommunistisk styrte delen av Karoo, Polen, Romania og Jugoslavia.

I Albania er to biskoper henrettet mens en tredje er død i fengsel. I Bulgaria sitter to biskoper fengslet, en av dem er dømt til døden. I Tsjekkoslovakia er det 11 ofre for den røde terror. I Polen er foruten kardinal *Wyszinski* ytterligere to biskoper forhindret i å utøve sitt embede. I Romania er alle biskoper arrestert eller utvist. To av dem er myrdet.

Kardinal Mindszenty ikke glemt.

Kardinal *Mindszenty*-saken er ennå ikke avsluttet, erklærte De forente staters utenriksminister, *John Foster Dulles*, i et

telegram som ble lest opp på et masse møte av ungarske amerikanere på 5-års dagen for kardinalens arrestasjon. Foster Dulles understreket at Kirkens primas i Ungarn stadig minnes av alle frie mennesker i verden. Han kalte kardinalen for en forsvarer av tro og menneskelig frihet mot vår tids tyranni og uttalte at jo lenger hans urettferdige innesperring varte, desto mer økes de kommunistiske makt-haveres åndelige armod.

Søndag mellom jul og nyttår holdt Den katolske kirke i De forente stater en bonnedag for de undertrykte nasjoner bak jernteppet. I New York minnet biskop *Flannelly* om alle de kristne bak jern- og bambusteppet som lider forfølgelse for troens skyld og brennemerket de kommunistiske forsøk på gjennom «frihetspropaganda» å tilsløre mord- og undertrykkelseskampanjen mot prester og legfolk. Erkebiskopen av Washington, *Patrick O'Boyle*, oppfordret alle katolikker, protestanter og jøder til å gå samlet sammen i et bønnens korstog for de forfulgte og samtidig i et protestens korstog mot kommunismen. Erkebiskopen slo videre til lyd for at den frie verden skulle oppfordre De forente nasjoner til å foranledige en offisiell undersøkelse av den kommunistiske religionsforfølgelse.

Gatedsted oppkalt etter kardinal Wyszinski.

Kommuniststyret i Detroit har enstemmig besluttet å oppkalle et sted i en av verdensbyens hovedgater i St. Aubin- og Canfield-kvarteret etter den katolske bekjennerbiskop. Stedet får navnet *Cardinal Wyszinski-Corner*.

ENGLAND

Kirkens vekst i 1953.

Ifølge *Catholic Directory* for 1954 steg tallet på katolikker i England og Wales i 1953 med 61 000 og er dermed kommet opp i 2 918 700. I dette tall er bare de katolikker tatt med som har fast bopel i et kirkesogn. Det finnes et stort anall katolikker som ikke har det og som av den grunn ikke er kommet med i statistikken.

I 1953 ble 11 532 konvertitter opptatt i Kirken og det ble døpt 89 645 barn. I England og Wales virker i alt 4 317 verdensprester og 2 483 ordensprester. I 1953 ble det opprettet 12 nye kvinnelige konventer.

Katolikk sjef for den planlagte atom-energi-kommisjon.

Det forlyder at den britiske regjering har til hensikt å utnevne den kjente engelske vitenskapsmann *Sir Edwin Noel Plowden* til sjef for den planlagte nye atom-energi-kommisjon. Utnevnelsen vil finne sted når Parlamentet har godkjent kommisjonens sammensetning. *Sir Edwin Noel Plowden* som er 46 år gammel, er katolikk.

Blir forfølgelsen av Kirken satt opp på dagsordenen i Berlin?

I Det britiske underhus har det vært fremsatt forslag om å sette forfølgelsen av Kirken i landene bak jernteppet opp på dagsordenen for utenriksministermøtet i Berlin. Et forslag om å overlate dette til FN's hovedforsamling ble avvist med den motivering at De forente nasjoner bare kan ta seg av almene spørsmål om menneskerettigheter. Internasjonale politiske spørsmål som angår å bestemt land, faller utenfor FN's virkefelt. Man kan heller ikke gjøre bruk av menneskerettighetens klausuler i de europeiske fredsavtaler, da de bare har gyldighet for Ungarn, Romania og Bulgaria som er tidligere «fiendtlige» stater, mens Polen hører til de allierte.

FRANKRIKE

Mirakuløs helbredelse i Lourdes.

Biskopen av Toulon, mgr. *August Gaudel*, har offentliggjort et dekret om en mirakuløs helbredelse som fant sted i Lourdes i oktober 1950. Personen som ble helbredet var den franske oberst *Pellegrin*. Obersten var alvorlig skadet i sitt ene ben, og skaden nødvendiggjorde et kirurgisk inngrep. Men etter operasjonen forverret tilstanden seg. Obersten ble brakt til Lourdes og etter det andre badet opphørte betennelsen i såret helt plutselig. Den tilsynshavende lege kunne bare konstatere en fullstendig forandring i pasientens tilstand. Etter et år var såret fullstendig helbredet.

Den katolske presses 4. verdenskongress besluttet henlagt til Paris.

Den internasjonale katolske presseunion har vedtatt å henlegge den katolske presses IV. verdenskongress til Paris, hvor

man i dagene fra den 3.—6. mai regner med å samle katolske journalister fra hele verden. Kongressens tema blir: «Den katolske presse, dens misjon og fremtid».

Selvmordsforsøk i Notre Dame i Paris.

En italiener som er fastboende i Paris, forsøkte nylig å begå selvmord foran den hellige Theresas statue i Notre Dame. Revolverkula forfeilet imidlertid sitt mål, og den 23 år gamle italiener ble av tillende brakt til nærmeste sykehus med et dypt sår i skulderen. Selvmordsforsøket fant sted umiddelbart etter dagens siste messe ved middagstider. Katedralens kapittel lot kirken omgående stenge og to timer senere foretok Notre-Dame's erkeprest den foreskrevne rekonsekkrering av kirken. Italieneren har nektet å uttale noe om motivene til sin handling.

ITALIA

Kirke i Syrakusa for den «gråtende Madonna».

Etter Lourdes og Fatima må man i dag også regne Syrakusa på Sicilia til de større Maria-helligdommer, uttalte erkebiskopen av Palermo, kardinal *Ruffini* ved årsskiftet. Det sicilianske episkopat har enstemmig besluttet å reise en kirke til ære for «den gråtende Madonna» i Syrakusa. Dette nye Maria-valfartssted vil kunne bidra til religiøs fornyelse og gi mange søkende mennesker trøst og helse. Marias uplettede hjerte er som en lysende fredens regnbue som spenner bro mellom den guddommelige rettferdighet og den feilende menneskehet, fremholdt kardinalen.

POLEN

De siste presteseminarer skal nå «nasjonaliseres».

I katolske kretser i Polen regner man nå med at de siste gjenværende katolske presteseminarer vil bli «nasjonalisert». Den kommunistiske «patriotiske prestesammenslutning»s organ *Kuznica Kaplanska* har allerede gjort det første fremstøt. De nyvigslede prester, heter det i bladet, inntar ofte en fiendtlig holdning til «Folke»-republikken Polens byggende krefter. Hovedskylden tillegges presteseminarerne. «Det er derfor på høy tid,» skriver bladet, «at våre fremtidige prester oppdras i kjærlighets ånd til den polske stat og det polske folk.»

Det er jo ingen hemmelighet at «kjærlighet til hjem og folk» i kommunistisk språkbruk er ensbetydende med kjærlighet til det kommunistiske parti og dets program.

Katolsk publikasjon forbudt.

Kommuniststyret i Varsjava har i et dekret forbudt utgivelsen av det polske «Jesu Hjertes Budbringer» som utkom med sitt første nummer i 1872. Tidsskriftet har i de senere år vært «opplagsbegrenset». Det fikk bare sendes ut i 25 000 eksemplarer. Før kommunistene ved russernes hjelp kom til makten i Polen, kom det ut i et opplag på 140 000.

SOVJETUNIONEN

Ny taktikk i den kommunistiske forfølgelse av Kirken.

Med henblikk på den forestående firemakts-konferanse skal samtlige kommunistiske sentraler i Kominform-landene sørge for å unngå alt som kan utlegges som aggresjon mot kirkelige institusjoner, heter det i en hemmelig forordning som er utstedt i Moskva.

Så å si pr. omgående har man i landene bak jernteppet kunnet spore en endring i de offentlige myndigheters holdning overfor Den katolske kirke. På katolsk hold betrakter man dette som en ny taktikk i den kommunistiske kamp mot Kirken. I Ungarn er en rekke konsentrasjonsleire blitt oppløst, og en del av de innesperrede verdens- og ordensprester er satt på fri fot. Av 30 arresterte jesuittpatre er alle, unntatt 3, som er blitt overført til kommunisistiske fengsler, også løslatt. Til og med mindre katolske trykksaker får lov til å utkomme. De får forhandles ved kirkedørene.

Også i Polen har en rekke prester fått amnesti og er løslatt. I Slovakia har kommunistene etter urolighetene blant bøndene i slutten av fjoråret, holdt opp å blande seg i kirkelige anliggender.

I kirkelige kretser fremholder man imidlertid at denne kursendring ikke må oppfattes som en «ny kurs». Kommunistenes prinsipielle holdning til Kirken er den samme, man har bare valgt å gjøre bruk av en annen taktikk av hensyn til forestående politiske begivenheter.

TYSKLAND

Forberedelser i gang for å feire minnet om Den hellige Bonifatius.

Det katolske Tyskland forbereder seg til å feire 1200-års dagen for den hellige *Bonifatius'* martyrdød. I et hyrdebrev har biskopen i Fulda, mgr. dr. *Johannes Dietz*, preget minneårets devis: *Gaude Fulda, Plaude Germania: Gled deg Fulda, hele Tyskland jubler!*

Den hellige Bonifatius er nemlig ikke bare bispedømmet

BERGEN		
Kvalitets-varer hos kvalitets-firmaer	Kjøp hos våre annonsører	A/S KR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL BERGEN BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEFON 11482
Manufakturvarer sengeutstyr SVERRE W. MONSEN BERGEN		All slags skadeforsikring
 STRØMPER		ÉRLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»
L. W. TORNØE 1/2 PAPIRHANDEL BERGEN	Sølv for alle anledninger	<i>Theodor Olsens Efff.</i> JUVELER SMÅSTRANDGT 4 Bergen

Fuldas helgen, men hele det katolske Tysklands. Ved hans grav i katedralen i Fulda samles hvert år hele det tyske episkopat som representanter for alle de tyske stammer som Bonifatius i sin tid brakte kristendommen. Han reformerte Kirken og knyttet den for evig til Den hellige romerske stol.

Bonifatius er også kjent langt utenfor Tysklands grenser. Han ble født i England, hvor han utdannet seg for misjonsgjerningen, i Nederland led han martyrdøden, i Østerrike grunnla han erkebispedømmet Salzburg. I Frankrike og Belgia holdt han reformkonsilier, viet biskoper og trakk geistlighet og legfolk tilbake til Kirken.

De tyske biskoper maner til bønn for utenriksminister-møtet.

I alle de katolske kirker i Vest-Tyskland og Vest-Berlin ble det opplest en henvendelse til de troende fra det tyske episkopat om å be for utenriksministerkonferansen i Berlin.

Bønneoppfordringen har følgende ordlyd:

«I den første måned av det nye år 1954 finner utenriksministermøtet sted i Berlin, hvor man først og fremst skal drøfte spørsmål av vital betydning for vårt folk. Det dreier

seg om vårt fedrelands enhet som vi har måttet savne i ni smertelige år.

I disse avgjørende dager setter vi hele vår lit til Ham som styrer folkenes skjebne og leder de mektiges hjerter som vannbekker.

Vi biskoper oppfordrer inntrengende våre prester og troende til å holde ut med oss i bønn om at Guds ånd må skjenke de ansvarlige menn innsikt og nåde, at deres sinn må fylles med rettferdighetens og forsonlighetens tanker og la dem fullbyrde et verk som tjener freden og enheten i vårt folk samt avspenning og fred mellom nasjonene.

Måtte *Maria*, vår himmelske Mor, til hvis ære vi feirer dette Maria-år, i sin egenskap av Fredens dronning være vår forbederinne ved Guds trone i dette vårt store anliggende.»

Tippegevinst skaffet kirke nytt tak og varme.

Den katolske kirke i Ülzen i nærheten av Hamburg kunne hilse det nye år velkommen med et nytt solid tak og et nytt varmeanlegg. Det var en av de mange flyktninger østfra som hadde muliggjort denne store restaurering og mo-

TRONDHEIM		
ERLING NIELSEN Lege og sykerekvisita O. Trygvassonsgt. 15 - Trondheim		Vi møtes på <i>Kranes konditori</i> Tromsø
Lykkekaffe - Lykkete I. K. Lykke A/S Trondheim	Et ord er nok ... 	MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim
SIGV. EIDEM Malermester Olav Kyrresgt. 13 Trondheim	INGV. ALSTAD Fisk - Sild Ilevollen 32 - Tlf. 20291 Trondheim	INGMAR KVAM'S Begravelsesbyrå Trondheim
Tapeter Linoleum P. B. PAULSEN & CO. A/S Søndregt. 14 - Trondheim Gardiner Gulvtepper	ILA FARVEHANDEL Telefon 25480 Alt i malerverer	
H. IVERSEN Optisk forretning Trondheim	ILA FRUKTSALG A/S Varer bringes Telefon 24726	M. OSNES A/S Frukt og Grønnsaker Telefon 23580
SYKEPLEIEARTIKLER Sykeutstyr - Rustfritt stål KARL WILH. WICKSTRØM Tlf. 22784 - Postboks 519 Trondheim	Norske Meieriers Salgssentral OST — SMØR Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger	
C. SARHEIM & CO. Trondheim Vi leverer alt i papir	BØNDERNES SALGSLAG Munkegt. - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital	

dernisering av den ellers fattige diaspora-kirke på Lüneburger heden. Han hadde gitt sin sognekirke halvdel av en tippegevinst på 106 000 DM. Den andre halvdel ga han til oppførelsen av et nytt ungdomshjem.

ØSTERRIKE

Kampen tas opp mot fosterdrapene.

Under betegnelsen «SOS-Gemeinschaft» har de østerrikske katolikker dannet en organisasjon «til beskyttelse av det ufødte liv». «Jeg er ennå ikke født, men jeg er to måneder gammel. Jeg er helt og fullt menneske og likevel vil min mor

ta meg av dage. Jeg vil leve og komme til verden! Hvem hjelper meg, hvem redder mitt liv?» Med dette opprop søker organisasjonen å påkalle offentlighetens oppmerksomhet. Den har satt seg som oppgave å overtale fadderskapet for alle ufødte barn, å yte hjelp og støtte til vordende mødre som er kommet i vanskeligheter, å formidle pleie og opprette nød-stasjoner samt å ta seg av mødre og barn. Organisasjonen har bedt alle leger om å tre støttende til.

Wiens borgermester, *Weinberger*, meddelte nylig under budsjettbehandlingen i Wiens kommunestyre at der i Wien mot 100 000 fødsler fant sted nærmere 400 000 fosterdrap.

FREDRIKSTAD		
<p>«ASTRA», «GLOMMEN» og «FRESKO» Skofabriker</p> <p>S. Galtung Sætvedt, Fredrikstad</p>	 <p>Engeset & Larsen MANIFAKTUR - EN GROS - EN DETALJ FREDRIKSTAD</p>	
<p><i>Kontor-Service</i> FREDRIKSTAD</p> <p>Kontorutstyr - Kontormaskiner Innredninger i stål og tre</p>	<p>O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel</p> <p>Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Tlf. 22 85 - 22 86</p>	
<p>EDVARDSSEN & NORHEIM A/S</p> <p>Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr</p> <p>Tlf. 1220 - Fredrikstad</p>	<p><i>Chr. Hannestad</i> BLOMSTERFORRETNING</p> <p>Fredrikstad Tlf. 2336 - 2936</p>	
<p>BRYNILDSENS FABRIKKER</p> <p>Drops og Mineralvann</p>	<p>HARTVIG SØRENSEN</p> <p>Alt i arbeidsklær og regnforretning Spesialforretning</p>	<p>FREDRIKSTAD BYGNINGS- ARTIKKELFORRETNING</p> <p>Byggevarer - Jernvarer Malerverer</p>
 <p>APPETITTVEKKER i praktiske tuber</p> <p><i>Fyrste-kaviar</i></p> <p>PRODUCT OF NORWAY FYRSTE KAVIAR</p>	<p>FREDRIKSTAD MEIERI</p>	<p>BJØRNULF-FOTO-KINO</p> <p>Alt i foto. Utleie av kulturfilm og filmapparater. Tlf. 1921.</p>
	<p>Østlandsk ELEKTRISK 1/2 -</p> <p>Lys - kraft - varme - kjøling Radio</p>	<p>HELENE ANDRESEN</p> <p>Kjøtt- og pølsevarer</p> <p>Fredrikstad Tlf. 2031</p>
	<p>ETABL. 1869</p> <p>ALT I GLASS, PORSELEN OG STENTØY</p> <p><i>Fredrikstad</i> Glassmagasin TLF. 1662 - 2062</p>	<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK</p> <p>Andresen & Müller</p> <p>Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for et- hvert øyemed - Isenkramartikler Elektrisk og Autogensveisning Stanseartikler</p>

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

Martin Olsen

Overrettssakfører

Stortingsgt. 4 - Telf. 416739
OSLO

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

ERIK A. GUDE EFTF.

Gravmonumenter

Akersv. 20 - Oslo

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo
Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Kjøp
hos våre
annonsører

Joh. Weydahl & Co

KAFFE
og
HERMETIKK
engros

Oslo - Centralb. 68 18 07

STØTT OPP OM «ST. OLAV»!

*Vi
venter
på
Deres
kontingent!*

St Olavs Ekspedisjon.

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo
Telefon 42 99 90

WISBECH
ANTIKVARIAT

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

C. HAGERUP ØSTBYE

Fayance, Keramikk
Krystall, Leketøy

Tlf. 46 55 35, 46 57 40
Bogstadv. 29 - Oslo

Gjør

*Deres innkjøp
hos St. Olavs annonsører.*